

برنامه آلودگی هوا در فضاهاى شهری

همایش بهداشت محیط (شهریور 1387)

- کاهش مخاطرات ناشی از آلودگی هوا در فضاهاى شهری ،
قوانین و برنامه چهارم توسعه
- اقدامات انجام شده در سال 1386 مرکز سلامت محیط و
کار و دانشگاهها
- برنامه های سال 1387
- انتظارات مرکز سلامت محیط و کار و همکاری دانشگاهها

آیین نامه بهداشت محیط

(1371/4/24 هیات وزیران)

ماده 2- هر اقدامی که تهدیدی برای بهداشت عمومی شناخته شود ، ممنوع می باشند. وزارت بهداشت ، درمان و آموزش پزشکی موظف است پس از تشخیص هر مورد از مواردی که در حیطه وظایف وزارت می باشد ، راساً اقدام قانونی معمول و سایر موارد موضوع را به مراجع ذیربط جهت انجام اقدامات قانونی ، فوری اعلام نماید. متخلفان از مقررات بهداشت عمومی تحت پیگرد قانونی قرار می گیرند.

ماده 5 – وزارت بهداشت ، درمان و آموزش پزشکی به منظور حفظ بهداشت عمومی مکلف است بررسی های لازم را در مورد تاثیر هوای استنشاقی و سایر مواد موثر بر انسان معمول دارد و نسبت به ارائه توصیه های ضروری به مراجع ذیربط اقدام نماید .

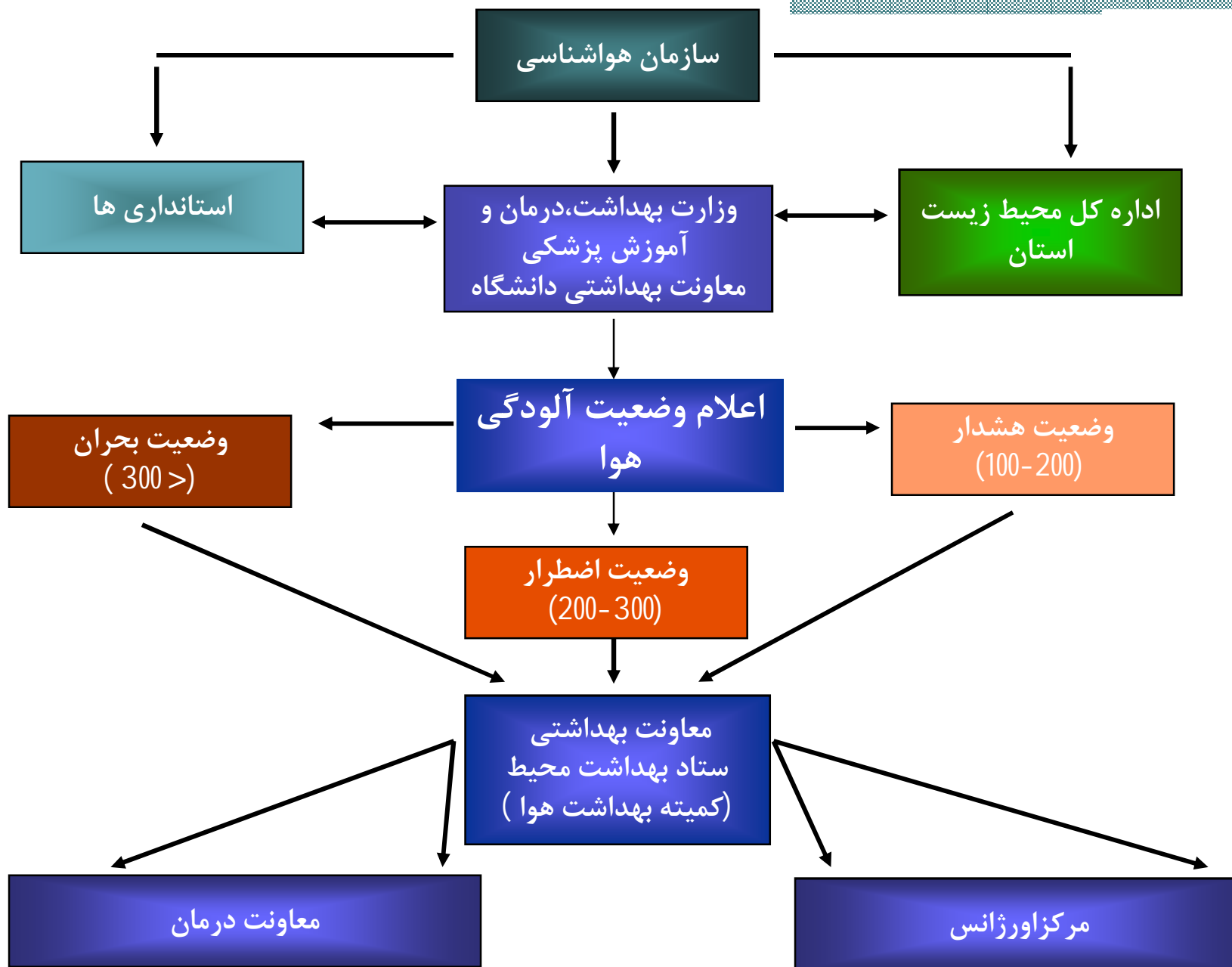
● قانون نحوه جلوگیری از آلودگی هوا (مصوب 3/2/1374) :

ماده 7 - در مواقع اضطراری که بعلت کیفیت خاص جوی ، آلودگی هوای شهرها به حدی برسد که به تشخیص وزارت بهداشت ، درمان و آموزش پزشکی سلامت انسان و محیط زیست را شدیداً به مخاطره بیندازد ، سازمان محیط زیست با همکاری وزارت کشور (شهرداری ها و نیروی انتظامی جمهوری اسلامی) ممنوعیت ها یا محدودیت های موقت زمانی ، مکانی و نوعی را برای منابع آلوده کننده برقرار نموده و بلافاصله مراتب را از طریق رسانه های همگانی به اطلاع عموم خواهد رسانید .
با برطرف شدن وضعیت اضطراری و کاهش آلودگی هوا ، سازمان نسبت به رفع ممنوعیت و محدودیت برقرار شده اقدام و مراتب را به نحو مقتضی به اطلاع عموم خواهد رسانید .

● دستورالعمل اجرائی وضعیت اضطراری آلودگی هوا (مصوب دی ماه 1377 شورایعالی هماهنگی ترافیک شهرهای کشور) :

- 1- سازمان هواشناسی بروز پدیده وارونگی دما را برای حداقل 48 ساعت آینده پیش بینی می کند. در صورت احتمال وقوع پایداری وارونگی دما ، بلافاصله به : - وزارت بهداشت ، درمان و آموزش پزشکی : اداره کل سلامت محیط و کار (در تهران) و معاونت بهداشتی دانشگاه علوم پزشکی ، خدمات بهداشتی درمانی استان ، واحد بهداشت محیط (در استانها) - وزارت کشور : استانداریها - سازمان حفاظت محیط زیست : ادارات کل محیط زیست استان اطلاع داده می شود.
- 2- وزارتخانه ها و سازمان های یاد شده و واحدهای تابعه آنها ، پس از اطلاع از احتمال وقوع وارونگی دما ، با استفاده ایستگاههای سنجش آلودگی هوا که در اختیار دارند ، میزان مواد آلاینده هوا را اندازه گیری نموده و نتایج سنجش خود را هر شش ساعت یکبار که از ساعت 9/ 30 صبح آغاز می گردد برای وزارت بهداشت ، درمان و آموزش پزشکی (کمیته بهداشت هوا) و سازمان هواشناسی کشور (و یا ادارات مربوط در استانها) ارسال می کنند .

نحوه تشکیل کمیته بهداشت هوا در شرایط استقرار آلودگی هوا در شهرها

برنامه جامع کاهش آلودگی هوا در برنامه چهارم

این برنامه با همکاری نهادهای زیر تدوین شد:

1- وزارت کشور

2- وزارت نفت

3- وزارت صنایع و معادن

4- سازمان حفاظت محیط زیست

5- شهرداری تهران

6- معاونت راهنمایی و رانندگی ناجا

7- وزارت بهداشت ، درمان و آموزش پزشکی

برنامه جامع کاهش آلودگی هوا در برنامه چهارم

این برنامه شامل محورهای زیر می باشد:

- 1- خودروهای نو
- 2- خودروهای مستعمل
- 3- حمل و نقل همگانی
- 4- سوخت و بهبود کیفیت فرآورده های نفتی
- 5- معاینه فنی خودروها
- 6- مدیریت ترافیک
- 7- کنترل منابع ثابت
- 8- پایش ، آموزش و اطلاع رسانی

محور هشتم : پایش ، آموزش و اطلاع رسانی

الف) پایش سلامت

ب) پایش زیست محیطی

ج) آموزش و اطلاع رسانی

پایش سلامت :

❖ اجرای برنامه پایش و کنترل شاخص سلامت مرتبط با آلودگی هوا بطور مستمر ، تعیین میان کارائی و اثر بخشی فعالیتهای کمیته اجرائی کاهش آلودگی هوا و تعیین اثر اقدامات و ارتباط آن با بیماریها و شاخص سلامت مرتبط با آلودگی هوا نزد جمعیت تحت پوشش

❖ اطلاع رسانی وضعیت آلودگی هوا ، شرایط هشدار، اضطرار و بحران به مراکز بهداشتی درمانی ، خدمات پزشکی و بیمارستانها و سازماندهی این مراکز خصوصاً اورژانس ها

❖ تعیین و محاسبه میزان عمر از دست رفته ناشی از آلودگی هوا بر اساس خطوط راهنمای

معرفی شده سازمان جهانی بهداشت

اقدامات انجام شده در سال 1386 مرکز سلامت محیط و کار:

- همکاری در خصوص تدوین طرح جامع کاهش آلودگی هوای شهر اراک در هیات دولت
- هماهنگی جهت حضور مشاور سازمان جهانی بهداشت در خصوص برنامه آلودگی هوا با دفتر منطقه ای WHO
- برگزاری کارگاه آموزشی 2 روزه با حضور مشاور سازمان جهانی بهداشت و آموزش روش های تعیین بار بیماریها و شاخص های سلامتی مرتبط با آلودگی هوا و کاربرد نرم افزار AirQ با حضور کارشناسان بهداشت محیط دانشگاههای مشمول اجرای برنامه
- هماهنگی با معاونت های پژوهشی 9 دانشگاه علوم پزشکی در خصوص پروژه های تحقیقاتی مرتبط با آلودگی هوا و شاخص های سلامت
- هماهنگی با دبیرخانه تحقیقات کاربردی در خصوص پروژه های تحقیقاتی مرتبط با آلودگی هوا و شاخص های سلامت
- تولید پمفلت آموزشی توسط دانشگاههای جندی شاپور اهواز ، آذربایجان شرقی ، مرکزی ، فارس و پوستر توسط معاونت سلامت تهران با همکاری مرکز سلامت محیط و کار
- گردآوری اطلاعات مربوط به موارد مرگ ناشی از بیماریهای قلبی تنفسی ، سرطان ریه و کل مواد فوت غیر از حوادث از 9 حوزه دانشگاهی جهت تعیین شاخص های سلامت مرتبط با آلودگی هوا
- گردآوری اطلاعات مربوط به آلاینده ذرات معلق PM10 از شهرهای اهواز ، تهران ، شیراز جهت تعیین شاخص های سلامت مرتبط با آلودگی هوا
- تهیه و تدوین بسته آموزشی پزشک خانواده (آلودگی هوای شهر و سلامت)
- دستور تدوین ثبت بیماریها وموارد مرگ مرتبط با آلودگی هوا براساس کد های ICD با همکاری مرکز مدیریت آمار و فن آوری اطلاعات
- تهیه شاخص های بهداشت محیطی مرتبط با آلودگی هوا و سلامت و ...

یادآوری وظایف دانشگاهها پیرو مکاتبات انجام شده و برنامه های جاری :

- مکاتبه 6/156 ب مورخ 1385/1/7 در خصوص ارسال گزارش سنجش آلاینده های هوا به تفکیک ایستگاهها مطابق فرم 7/1 فرم های طرح یکنواخت سازی کشوری بهداشت محیط بطور ماهانه و مستمر
- -/11/1384 در خصوص تجهیز معاونت های بهداشتی به وسایل سنجش آلودگی هوا در فضاهای شهری از بودجه طرح بهبود استاندارد و تجهیزات بهداشتی درمانی (شماره طرح 30303056) از زیر مجموعه اعتبار تملک دارائی های سرمایه ای بخش 124200، ارائه گزارش اقدامات به مرکز سلامت محیط و کار
- درخواست و پیگیری تشکیل کمیته اجرائی کاهش آلودگی هوا در استان، ارائه نتایج و مصوبات به مرکز سلامت محیط و کار
- تشکیل کمیته بهداشت هوا در حوزه معاونت بهداشتی در شرایط آلودگی هوا، ارائه صورتجلسات و اقدامات انجام شده به مرکز سلامت محیط و کار
- محاسبه شاخص سلامت مرتبط با آلودگی هوا هر شش ماه یکبار و سالانه با کمک نرم افزار Air Q (سال 1385)

بودجه ارسالی به دانشگاهها جهت اجرای برنامه در سال 1386

توضیحات	مطابق با برنامه	زمان اجرا	اقدامات	سه ماهه چهارم (میلیون ریال)	سه ماهه سوم (میلیون ریال)	سه ماهه دوم (میلیون ریال)	سه ماهه اول (میلیون ریال)	دانشگاه	ردیف
جهت روز هوای پاک	خیر	؟	طراحی و تکثیر پمفلت	-	-	3/5	-	آذربایجان شرقی	1
جهت روز هوای پاک	بله	دیماه	طراحی و تکثیر پمفلت	-	-	3/5	-	اصفهان	2
جهت روز هوای پاک	بله	دیماه	چاپ و تکثیر پوستر	-	-	11	-	تهران	3
جهت روز هوای پاک	خیر	؟	تولید فیلم مستند	-	-	8	-	خراسان رضوی	4
جهت روز هوای پاک	خیر	خرداد	طراحی و تکثیر پمفلت	-	-	3/5	-	جندی شاپور اهواز	5
جهت روز هوای پاک	خیر	؟	تولید فیلم مستند	-	-	8	-	شهید بهشتی	6
جهت روز هوای پاک	بله	دیماه	چاپ و تکثیر پوستر	-	-	3/5	-	فارس	7
جهت روز هوای پاک	بله	دیماه	چاپ و تکثیر پوستر	-	-	3/5	-	مرکزی	8

لیست همکاران دانشگاهی در برنامه های بهداشت هوا

ردیف	دانشگاه	نام کارشناس	سابقه کار	تحصیلات	عنوان پست سازمانی
1	سمنان	فرجاد باطبی	19	فوق لیسانس	رئیس گروه بهداشت محیط و حرفه ای
2	قزوین	فاطمه کریمی	12	فوق لیسانس	کارشناس بهداشت هوا
3	گلستان	صفرعلی الیاسی	10	لیسانس	کارشناس بهداشت محیط
4	گیلان	علیرضا سعیدی	16	فوق لیسانس	کارشناس بهداشت مواد غذایی و اماکن عمومی
5	تبریز	محمدشاکر خطیبی	11	فوق لیسانس	کارشناس بهداشت محیط
6	رفسنجان	فاطمه غلامی زاده	12	لیسانس	کارشناس بهداشت حرفه ای
7	کرمان	پروین ملائی	14	لیسانس	کارشناس بهداشت هوا
8	مرکزی	فضیله درد شیخ ترکمانی	12	لیسانس	کارشناس مسئول بهداشت محیط
9	آذربایجان غربی	حجت کارگر	12	لیسانس	کارشناس بهداشت محیط پرتوها
10	شاهرود	فرشته لشگری	10	لیسانس	کارشناس بهداشت محیط
11	ایلام	مژگان علانی نژاد	9	فوق لیسانس	کارشناس بهداشت هوا
12	بوشهر	احمد ابراهیمی	10	لیسانس	کارشناس بهداشت هوا
13	همدان	مهدی خدابخشی	10	لیسانس	کارشناس بهداشت محیط
14	اردبیل	محمد سلیمانپور	18	لیسانس	کارشناس بهداشت محیط
15	یزد	وحید جعفری	6	فوق لیسانس	کارشناس مسئول بهداشت محیط
16	گناباد	حسن میرمعزی	24	لیسانس	کارشناس مسئول بهداشت محیط
17	خراسان رضوی	داود شفاهی	13	لیسانس	کارشناس بهداشت محیط
18	زاهدان	محمد امیر نوری	25	لیسانس	کارشناس بهداشت محیط
19	چهرم	امینه عادل پور	4	لیسانس	کارشناس بهداشت محیط
20	لرستان	کرمحسین صوفی زاده	24	لیسانس	کارشناس بهداشت مواد غذایی و اماکن عمومی
21	زنجان	محبوبه بیات ترک	9	لیسانس	کارشناس بهداشت محیط
22	بابل	سید حسن حسینی	10	لیسانس	کارشناس بهداشت محیط
23	زابل	مهدی کیخائی	10	لیسانس	کارشناس بهداشت محیط
24	جندی شاپور اهواز	ابولقاسم دهقان	25	لیسانس	کارشناس بهداشت محیط
25	سبزوار	محمد ماروسی	4	فوق لیسانس	کارشناس بهداشت محیط
26	کاشان	محبوبه بخشنده فر	22	لیسانس	کارشناس بهداشت محیط
27	فسا	محمد کریم قانعی	17	لیسانس	کارشناس بهداشت محیط
28	قم	محمدحسین باباخانی	12	لیسانس	کارشناس بهداشت هوا
29	کهگیلویه و بویراحمد	محمدرضا گلایی	16	لیسانس	کارشناس بهداشت محیط
30	مازندران	سیده ربابه عقیلی	14	لیسانس	کارشناس بهداشت محیط (بهداشت هوا)
31	کردستان	لیلا ابراهیم زاده	12	فوق لیسانس	کارشناس بهداشت محیط (مواد غذایی و اماکن عمومی)
32	ایران	مریم مظهري	12	لیسانس	کارشناس بهداشت محیط
33	تهران	لعیا آبادی	13	لیسانس	کارشناس بهداشت محیط
34	خراسان شمالی	علیرضا نوروزیان	10	لیسانس	کارشناس بهداشت محیط
35	اصفهان	عوضعلی صرصریان	16	لیسانس	کارشناس بهداشت محیط

برنامه و سیاست‌گذاری های مرکز سلامت محیط و کار تا پایان برنامه چهارم :

هدف کلی: ارتقاء شاخص های سلامت مرتبط با مواجهه آلاینده های هوای شهرهای موضوع ماده 62 برنامه چهارم توسعه

اهداف اختصاصی:

کاهش مخاطرات سلامتی مربوط به آلاینده های هوا در شهرها و ارتقاء شاخص های سلامت برای دستیابی به آن 3 دسته اهداف کوتاه مدت ، میان مدت و بلند مدت پیش بینی شده است .

اهداف کوتاه مدت : (تا پایان برنامه چهارم توسعه)

- تعیین میزان مرگ و میر ناشی از آلودگی هوا و متاثر از ذرات معلق در سال 1385 (در میانه زمانی برنامه چهارم توسعه) برای شهر تهران
- ارتقاء سطح آگاهی کارشناسان بهداشت محیط در خصوص چگونگی بررسی های اپیدمیولوژیک شاخص مرگ ناشی از ذرات معلق در شهرهای آلوده
- تعیین میزان مرگ و میر ناشی از آلودگی هوا و متاثر از ذرات معلق در سال 1385 (در میانه زمانی برنامه چهارم توسعه)
- تعیین میزان مرگ و میر ناشی از آلودگی هوا و متاثر از ذرات معلق در سال 1388 (پایان برنامه چهارم توسعه)
- فعالسازی کمیته های اجرائی کاهش آلودگی هوا در 8 شهر مصوب
- اطلاع رسانی و ارتقاء سطح آگاهی عموم جامعه تحت پوشش و گروههای در معرض خطر

اهداف میان مدت : (تا پایان برنامه پنجم توسعه)

- 1-2 بازنگری استانداردهای آلودگی هوا در شهرها
- 2-2 بررسی باریماریهای ناشی از آلودگی هوا در شهرهای آلوده
- 3-2 تدوین دستورالعمل و مقررات شاخص های ارزیابی اثرات آلودگی هوا بر سلامت و ابلاغ به دانشگاهها
- 4-2 ارتقاء شاخص های سلامت در گروههای هدف

اهداف بلند مدت : (ایران 1400)

- استقرار قوانین و مقررات آلودگی هوا در شهرها به جهت کاهش بار بیماریها و مرگ و میر مرتبط
- استقرار قوانین و مقررات منابع آلاینده هوا به جهت کاهش بار بیماریها و مرگ و میر مرتبط
- ارتقاء شاخص های سلامت در گروههای هدف

برنامه و سیاست‌گذاری های مرکز سلامت محیط و کار تا پایان برنامه چهارم :

اهداف عملکردی :

- § توانمند سازی کارشناسان دانشگاهها در خصوص بررسی اپیدمیولوژیک مربوط به شاخص های سلامت متاثر از آلودگی هوا در شهرها با برگزاری کارگاه آموزشی بهداشت هوا در دانشگاههای مجری برنامه
- § تهیه مواد کمک آموزشی (مولتی مدیا) یک موضوع با هدف ارتقاء سطح آگاهی گروههای هدف از مضرات مواجهه با آلاینده های هوا در شهرها
- § دستیابی به شاخص های سلامت متاثر از مواجهه با آلاینده های هوا در شهرها
- § دستیابی به میزان سطح آگاهی گروه هدف در خصوص مخاطرات ناشی از انتشار آلاینده های هوا در شهرها

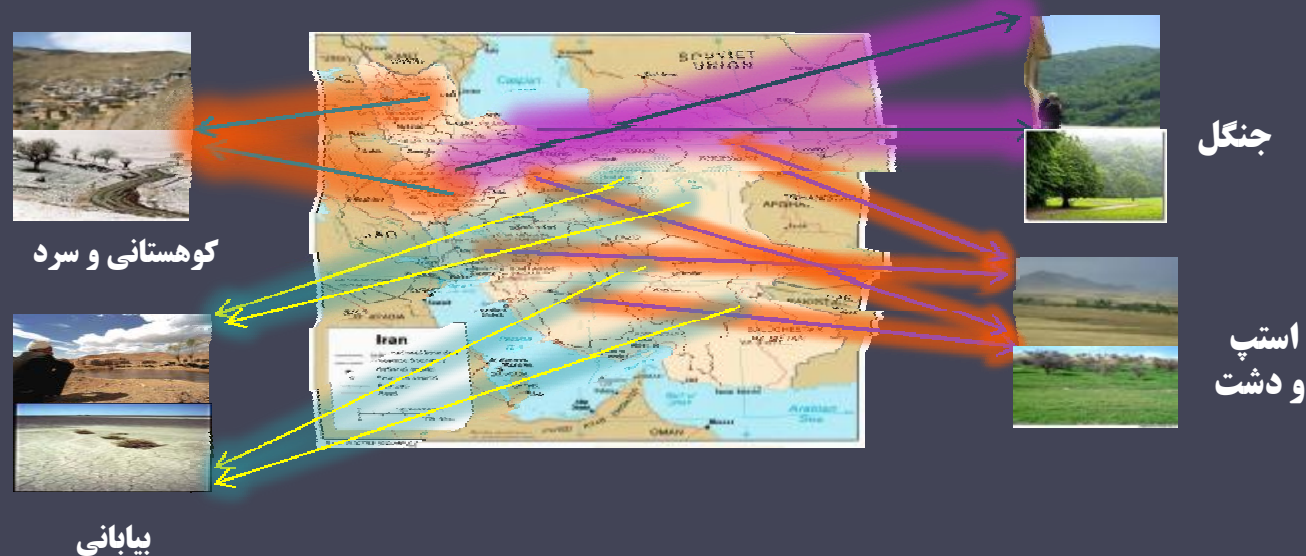
اهداف دستیابی : (سال 1387)

- ü ارتقاء دانش فنی و سطح آگاهی کارشناسان دانشگاهها در خصوص ب بررسی اپیدمیولوژیک شاخص های سلامت متاثر از آلودگی هوا به میزان 25% با برگزاری 4 کارگاه آموزشی
- ü تولید فیلم آموزشی 10 دقیقه ای ، یک پوستر با موضوع آلودگی هوا در شهرها
- ü تعیین شاخص های سلامت و ارزیابی اپیدمیولوژیک مرتبط با آلاینده های هوای شهرها در علل مرگ و میر در 9 حوزه دانشگاهی

انتظارات مرکز سلامت محیط و کار و همکاری دانشگاهها

- ✓ انجام موارد ذکر شده که توسط دانشگاه ها پیگیری نشده است.
- ✓ اعلام نیازهای آموزشی در برنامه بهداشت هوا (فضاهای شهری) برای کارشناسان و همکاران دانشگاهها
- ✓ برگزاری کارگاههای آموزشی جهت همکاران سایر بخش های مرتبط برنامه
- ✓ تا قبل از فرارسیدن سال تحصیلی و نیمه دوم سال ، کمیته بهداشت هوا در حوزه های دانشگاهی تشکیل و اعضاء آن به مرکز معرفی گردند.
- ✓ گزارش بیماریهای قلبی و تنفسی بستری شده در بیمارستانها و مرگ ناشی از علت قلبی ، تنفسی مطابق فرم های از قبل ارسال شده برای شش ماهه اول و دوم سال 1386 ارسال گردد.
- ✓ مکاتبه با حوزه های مناطق آموزش و پرورش ، مراکز آموزش عالی و دانشکده های شهرها (تهران ، کرج ، مشهد ، اصفهان ، تبریز ، اراک ، اهواز ، شیراز) در خصوص قراردادهای مربوط به سرویس های ایاب وذهاب ، داشتن کارت معاینه فنی (از لحاظ عدم دودزائی و آلایندگی گازهای خروجی و ایمنی وسیله نقلیه) بعنوان یکی از بندهای قرارداد.
- ✓ اعلام برنامه جامعه عملیاتی حوزه های معاونت بهداشتی / سلامت دانشگاهها که در آن برنامه بهداشت هوا (فضاهای شهری) دیده شده است.
- ✓ تعیین شاخص سلامت ناشی از آلودگی هوا در شهرهای ذیربط و پس از هماهنگی با مرکز سلامت محیط و کار اعلام به دستگاهها و نهادهای اجرائی استان
- ✓ ارائه گزارشات و فعالیت های مرتبط با آلودگی هوا در فضاهای شهری از طریق فرم های طراحی شده در پورتال مرکز سلامت محیط و کار

برنامه آلودگی هوا در منازل روستائی ناشی از مصرف سوخت جامد

همایش بهداشت محیط (شهریور 1387)

- کاهش مخاطرات ناشی از آلودگی هوا در منازل روستائی ناشی از مصرف سوخت جامد
- اقدامات انجام شده در سال 1386 مرکز سلامت محیط و کار و دانشگاهها
- برنامه های سال 1387
- انتظارات مرکز سلامت محیط و کار و همکاری دانشگاهها

آیین نامه بهداشت محیط

(1371/4/24 هیات وزیران)

ماده 2- هر اقدامی که تهدیدی برای بهداشت عمومی شناخته شود ، ممنوع می باشند. وزارت بهداشت ، درمان و آموزش پزشکی موظف است پس از تشخیص هر مورد از مواردی که در حیطه وظایف وزارت می باشد ، راساً اقدام قانونی معمول و سایر موارد موضوع را به مراجع ذیربط جهت انجام اقدامات قانونی ، فوری اعلام نماید. متخلفان از مقررات بهداشت عمومی تحت پیگرد قانونی قرار می گیرند.

ماده 5 – وزارت بهداشت ، درمان و آموزش پزشکی به منظور حفظ بهداشت عمومی مکلف است بررسی های لازم را در مورد تاثیر هوای استنشاقی و سایر مواد موثر بر انسان معمول دارد و نسبت به ارائه توصیه های ضروری به مراجع ذیربط اقدام نماید .

اقدامات انجام شده در سال ۱۳۸۶ مرکز سلامت محیط و کار:

- هماهنگی جهت حضور مشاور سازمان جهانی بهداشت در خصوص برنامه آلودگی هوا با دفتر منطقه ای WHO
- برگزاری کارگاه آموزشی 2 روزه با حضور مشاور سازمان جهانی بهداشت و آموزش روش های اپیدمیولوژیک بررسی بیماریهای مرتبط با مصرف سوخت جامد در روستاها و شاخص های سلامتی مرتبط با حضور کارشناسان بهداشت محیط دانشگاههای مشمول اجرای برنامه
- هماهنگی با مدیریت توسعه و گسترش شبکه ، مدیریت بیماریها ، جمعیت و بهداشت خانواده در خصوص بیماریها و عوارض ناشی از استنشاق آلاینده ای متصاعده از سوخت جامد و فرم های پرونده خانوار جهت تعیین شاخص های سلامت
- جمع آوری اطلاعات اولیه و شناسائی خانوارها و دانشگاههای مشمول طرح و تهیه بانک اطلاعاتی اولیه
- در این برنامه 3 گروه از خانوارهای روستائی مصرف کننده سوخت جامد بعنوان منابع عمده حرارتی برای پخت و پز و گرمایش در مناطق جغرافیائی گوناگون شناسائی شده اند . از این بین بالغ بر 47700 خانوار مصرف کننده فضولات دامی و 76345 خانوار مصرف کننده چوب و ضایعات منابع گیاهی و کشاورزی، ذغال می باشند. این تعداد خانوار جمعیتی بالغ بر 3629637 نفر را شامل شده که در این برنامه بعلت اهمیت نوع آلایندهی در فضاهای بسته منازل روستائی عمدتاً زنان و کودکان را در برمی گیرد.
- طراحی فرم شماره 1 بررسی وضعیت شاخص های سلامت مرتبط با آلاینده های هوای استنشاقی (آلودگی هوا ناشی از مصرف سوخت جامد در خانوارهای روستائی) و ارسال به 20 حوزه دانشگاهی (فاز اول ، نمونه گیری از حوزه معاونتهای بهداشتی)
- تا کنون 12 حوزه دانشگاهی اطلاعات را ارسال نموده و گردآوری اطلاعات و بررسی های آماری در دست اقدام می باشد.
- تهیه و تدوین بسته آموزشی پزشک خانواده (آلودگی هوای روستا و سلامت)
- تهیه شاخص های بهداشت محیطی مرتبط با آلودگی هوا و سلامت و

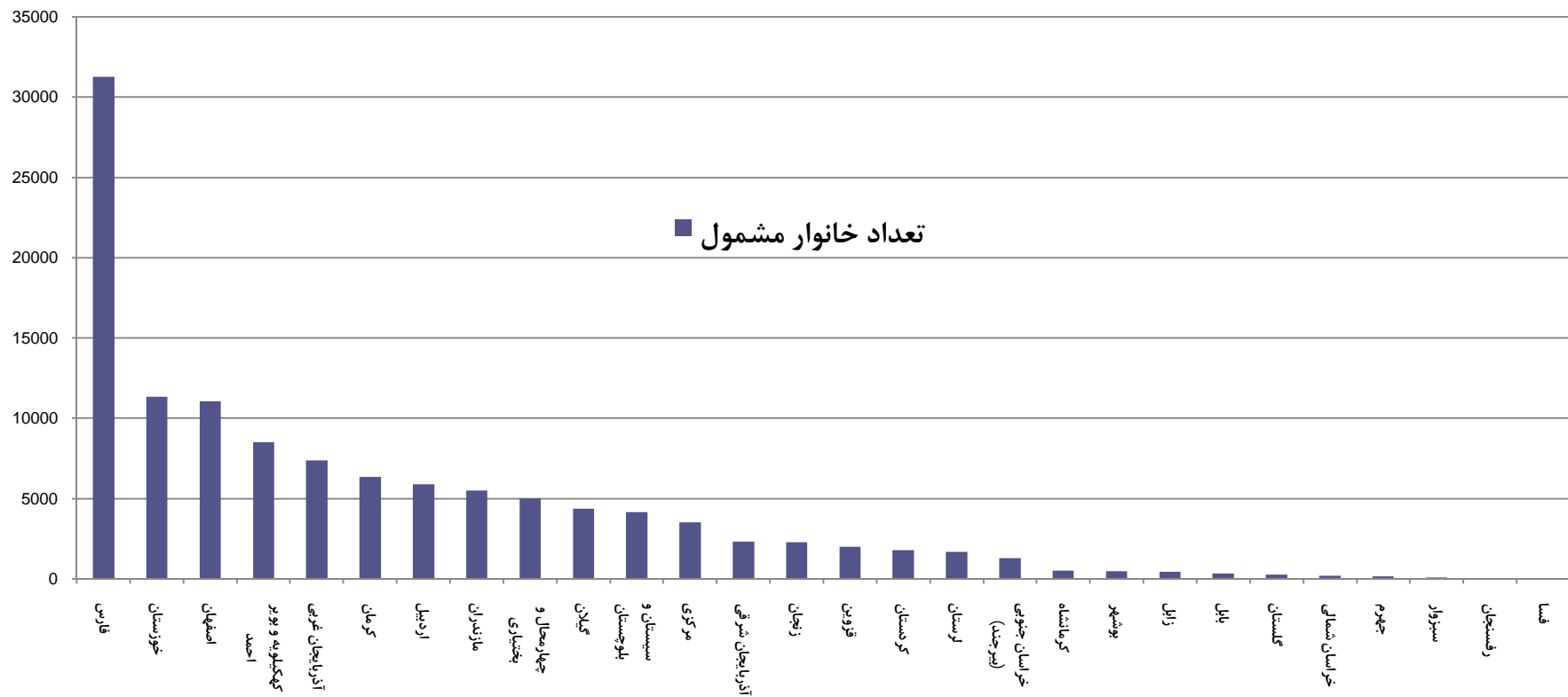
ارزیابی فعالیت دانشگاهها در برنامه

ردیف	دانشگاه/دانشکده	نام کارشناس	سابقه کار	تحصیلات	عنوان پست سازمانی	تعداد خانوار مصرف کننده سوخت جامد	ارسال فرم شماره 1	ارائه پاسخ از دانشگاه	توضیحات
1	آذربایجان غربی	حجت کارگر	12	لیسانس	کارشناس بهداشت محیط پرتوها	7389	بلی	بلی	در مدت مقرر
2	آذربایجان شرقی	محمدشاکر خطیبی	11	فوق لیسانس	کارشناس بهداشت محیط	2338	بلی	بلی	با تاخیر 2 ماهه
3	اردبیل	محمد سلیمانپور	18	لیسانس	کارشناس بهداشت محیط	5913	بلی	بلی	در مدت مقرر
4	اصفهان	عوضعلی صرصریان	16	لیسانس	کارشناس بهداشت محیط	11068	بلی	بلی	با تاخیر یکماهه
5	ایران	مریم مظهری	12	لیسانس	کارشناس بهداشت محیط	عدم ارائه	خیر	--	فاقد اطلاعات پایه
6	ایلام	مژگان علائی نژاد	9	فوق لیسانس	کارشناس بهداشت هوا	عدم ارائه	خیر	--	فاقد اطلاعات پایه
7	بابل	سید حسن حسینی	10	لیسانس	کارشناس بهداشت محیط	362	خیر	--	در سال 1387
8	شهید بهشتی	عدم ارائه		عدم ارائه	عدم ارائه	عدم ارائه	خیر	--	فاقد اطلاعات پایه
9	خراسان جنوبی (بیرجند)	عدم ارائه		عدم ارائه	عدم ارائه	1314	بلی	خیر	
10	پوشهر	احمد ابراهیمی	10	لیسانس	کارشناس بهداشت هوا	493	بلی	بلی	در مدت مقرر
11	تهران	لعیا آبادی	13	لیسانس	کارشناس بهداشت محیط	عدم ارائه	خیر	--	فاقد اطلاعات پایه
12	جهرم	امینه عادل پور	4	لیسانس	کارشناس بهداشت محیط	175	خیر	--	در سال 1387
13	چهارمحال و بختیاری	عدم ارائه		عدم ارائه	عدم ارائه	5033	خیر	--	در سال 1387
14	خراسان رضوی	داود شفاهی	13	لیسانس	کارشناس بهداشت محیط	عدم ارائه	خیر	--	فاقد اطلاعات پایه
15	خراسان شمالی	علیرضا نوروزیان	10	لیسانس	کارشناس بهداشت محیط	198	بلی	خیر	
16	خوزستان	ابولقاسم دهقان	25	لیسانس	کارشناس بهداشت محیط	11370	بلی	بلی	در مدت مقرر
17	رفسنجان	فاطمه غلامی زاده	12	لیسانس	کارشناس بهداشت حرفه ای	76	بلی	خیر	
18	زنجان	محبوبه بیات ترک	9	لیسانس	کارشناس بهداشت محیط	2308	خیر	--	در سال 1387
19	زابل	مهدی کیخائی	10	لیسانس	کارشناس بهداشت محیط	472	بلی	خیر	
20	سبزوار	محمد ماروسی	4	فوق لیسانس	کارشناس بهداشت محیط	101	خیر	--	در سال 1387
21	سمنان	فرجاد باطبی	19	فوق لیسانس	رئیس گروه بهداشت محیط و حرفه ای	0	خیر	--	مشمول برنامه نمی باشد

ارزیابی فعالیت دانشگاهها در برنامه

ردیف	دانشگاه/دانشکده	نام کارشناس	سابقه کار	تحصیلات	عنوان پست سازمانی	تعداد خانوار مصرف کننده سوخت جامد	ارسال فرم شماره 1	ارائه پاسخ از دانشگاه	توضیحات
22	سیستان و بلوچستان	محمد امیر نوری	25	لیسانس	کارشناس بهداشت محیط	4181	خیر	--	در سال 1387
23	شاهرود	فرشته لشگری	10	لیسانس	کارشناس بهداشت محیط	عدم ارائه	خیر	--	فاقد اطلاعات پایه
24	فارس	شهلا کوثری	8	لیسانس	کارشناس بهداشت محیط	31283	بلی	بلی	با تاخیر 2 ماهه
25	فسا	محمد کریم قانع	17	لیسانس	کارشناس بهداشت محیط	70	خیر	--	در سال 1387
26	قزوین	فاطمه کریمی	12	فوق لیسانس	کارشناس بهداشت هوا	2023	بلی	بلی	با تاخیر 2 ماهه
27	قم	محمدحسین باباخانی	12	لیسانس	کارشناس بهداشت هوا	عدم ارائه	خیر	--	فاقد اطلاعات پایه
28	کاشان	محبوبه بخشنده فر	22	لیسانس	کارشناس بهداشت محیط	عدم ارائه	خیر	--	فاقد اطلاعات پایه
29	کرمان	پروین ملانی	14	لیسانس	کارشناس بهداشت هوا	6354	بلی	بلی	با تاخیر 2 ماهه
30	کردستان	لیلا ابراهیم زاده	12	فوق لیسانس	کارشناس بهداشت محیط (مواد غذایی و اماکن عمومی)	1791	بلی	خیر	
31	کرمانشاه	عدم ارائه	عدم ارائه	عدم ارائه	عدم ارائه	536	بلی	بلی	در مدت مقرر
32	کهگیلویه و بویر احمد	محمد رضا گلابی	16	لیسانس	کارشناس بهداشت محیط	8524	بلی	خیر	
33	گلستان	صفرعلی الیاسی	10	لیسانس	کارشناس بهداشت محیط	297	خیر	--	در سال 1387
34	گناباد	حسن میرمعزی	24	لیسانس	کارشناس مسئول بهداشت محیط	عدم ارائه	خیر	--	فاقد اطلاعات پایه
35	گیلان	علیرضا سعیدی	16	فوق لیسانس	کارشناس بهداشت مواد غذایی و اماکن عمومی	4390	بلی	بلی	با تاخیر 1 ماهه
36	لرستان	کرمحسین صوفی زاده	24	لیسانس	کارشناس بهداشت مواد غذایی و اماکن عمومی	1698	بلی	بلی	در مدت مقرر
37	مازندران	سیده ربابه عقیلی	14	لیسانس	کارشناس بهداشت محیط (بهداشت هوا)	5508	بلی	خیر	
38	مرکزی	فضیله درد شیخ ترکمانی	12	لیسانس	کارشناس مسئول بهداشت محیط	3530	بلی	بلی	در مدت مقرر
39	هرمزگان	عدم ارائه	عدم ارائه	عدم ارائه	عدم ارائه	عدم ارائه	خیر	--	فاقد اطلاعات پایه
40	همدان	مهدی خدابخشی	10	لیسانس	کارشناس بهداشت محیط	عدم ارائه	خیر	--	فاقد اطلاعات پایه
41	یزد	وحید جعفری	6	فوق لیسانس	کارشناس مسئول بهداشت محیط	عدم ارائه	خیر	--	فاقد اطلاعات پایه

برآورد تعداد خانوار مشمول اجرای برنامه براساس اطلاعات سال 1386

دانشگاههای مشمول اجرای برنامه در سال 1387:

- معاونت بهداشتی آذربایجان شرقی
- معاونت بهداشتی بابل
- معاونت بهداشتی کردستان
- معاونت بهداشتی بیرجند
- معاونت بهداشتی بوشهر
- معاونت بهداشتی چهارمحال بختیاری
- معاونت بهداشتی رفسنجان
- معاونت بهداشتی زنجان
- معاونت بهداشتی زابل
- معاونت بهداشتی سیستان و بلوچستان
- معاونت بهداشتی گلستان
- معاونت بهداشتی مازندران
- معاونت بهداشتی آذربایجان شرقی
- معاونت بهداشتی بوشهر
- معاونت بهداشتی چهارمحال بختیاری
- معاونت بهداشتی زنجان
- معاونت بهداشتی رفسنجان
- معاونت بهداشتی سبزوار
- معاونت بهداشتی فسا
- معاونت بهداشتی کهگیلویه و بویراحمد

دانشگاههای همکار با برنامه سازمان جهانی بهداشت در سال 1387 و 1388:

- معاونت بهداشتی فارس
- معاونت بهداشتی اصفهان
- معاونت بهداشتی کرمان
- معاونت بهداشتی گیلان
- معاونت بهداشتی لرستان
- معاونت بهداشتی جندی شاپور اهواز
- معاونت بهداشتی آذربایجان غربی
- معاونت بهداشتی اردبیل
- معاونت بهداشتی کرمانشاه
- معاونت بهداشتی مرکزی

برنامه و سیاست‌گذاری های مرکز سلامت محیط و کار تا پایان برنامه چهارم :

هدف کلی: ارتقاء شاخص های سلامت مرتبط با مصرف سوخت جامد در خانوارهای روستائی

اهداف اختصاصی:

کاهش مخاطرات سلامتی مربوط به آلاینده های هوا در منازل روستائی مصرف کننده سوخت جامد و ارتقاء شاخص های سلامت برای دستیابی به 3 دسته اهداف کوتاه مدت ، میان مدت و بلند مدت پیش بینی شده است .

اهداف کوتاه مدت : (تا پایان برنامه چهارم توسعه)

- بهبود کیفیت و وضعیت بهداشت محیط مسکن خانوارهای روستائی
- ارتقاء سطح آگاهی گروه هدف (عمدتاً زنان و کودکان) در خصوص آلاینده های منتشره از سوخت های جامد و اثرات سوء ناشی از مواجهه
- بهبود کیفیت و نحوه استفاده بهینه از مصرف سوخت های جامد و اصلاح روش ها در خانوارهای روستائی مشمول برنامه
- ارتقاء شاخص های سلامت در گروههای هدف (زنان و کودکان)

اهداف میان مدت : (تا پایان برنامه پنجم توسعه)

- 1-2 بهسازی بهداشت محیط مسکن خانوارهای روستائی مصرف کننده سوخت جامد و بهسازی روستا (تا پایان برنامه چهارم توسعه)
- 2-2 برآورد نیازهای اساسی خانوار روستائی مصرف کننده سوخت جامد برای دستیابی به شاخص های مطلوب بهداشت محیط مسکن با همکاری سایر نهادها
- 3-2 تدوین دستورالعمل و مقررات شاخص های بهداشت محیط مسکن روستا و دسترسی به سوخت مناسب برای خانوارهای روستائی با همکاری سایر نهادها با رویکرد توسعه پایدار روستائی
- 4-2 ارتقاء شاخص های سلامت در گروههای هدف (زنان و کودکان)

اهداف بلند مدت : (ایران 1400)

- § استقرار قوانین و مقررات شاخص های بهداشت محیط مسکن روستا با رویکرد عدالت محوری و اولویت بندی برای نقاط محروم با همکاری سایر نهادها با رویکرد توسعه پایدار روستائی و ارتقاء سلامت
- § استقرار قوانین و مقررات تامین منابع سوخت و حامل های انرژی حصول برای فعالیت های روستائی ، عمران روستائی و دسترسی به منابع سوخت پاک و با آلاینده کمیتر با همکاری سایر نهادها با رویکرد توسعه پایدار روستائی و ارتقاء سلامت
- § ارتقاء شاخص های سلامت در گروههای هدف (زنان و کودکان)

اهداف عملکردی : (نایان برنامه چهارم توسعه)

- 1- توانمند سازی کارشناسان دانشگاهها در خصوص بازرسی بهداشت محیط روستا ، عملیات بهسازی روستا ، بررسی اپیدمیولوژیک مربوط به شاخص های سلامت متاثر از مصرف سوخت جامد با برگزاری کارگاه آموزشی بهداشت هوا در منازل روستائی برای دانشگاههای مجری برنامه
- 2- تهیه مواد کمک آموزشی (مولتی مدیا) یک موضوع با هدف ارتقاء سطح آگاهی زنان خانوار از مضرات مواجهه با آلاینده های منتشره از سوخت جامد
- 3- دستیابی به شاخص های سلامت متاثر از مصرف سوخت جامد در خانوارهای روستائی
- 4- دستیابی به میزان سطح آگاهی گروه هدف در خصوص مخاطرات ناشی از انتشار آلاینده های منتشره از سوخت های جامد

اهداف دستیابی : (سال 1387)

- ارتقاء دانش فنی و سطح آگاهی کارشناسان دانشگاهها در خصوص بازرسی بهداشت محیط روستا ، عملیات بهسازی روستا ، بررسی اپیدمیولوژیک شاخص های سلامت متاثر از مصرف سوخت جامد به میزان 25% با برگزاری 4 کارگاه آموزشی
- تولید فیلم آموزشی 10 دقیقه ای ، یک پوستر جهت خانه های بهداشت روستائی با موضوع آلودگی هوا در منازل روستائی ناشی از مصرف سوخت جامد
- تعیین شاخص های سلامت و ارزیابی اپیدمیولوژیک مرتبط با مصرف سوخت جامد در 25% از خانوارهای مشمول در 28 حوزه دانشگاهی
- ارتقاء سطح آگاهی زنان خانوار در 15% از خانوار مشمول در 28 حوزه دانشگاهی در خصوص مخاطرات ناشی از مصرف سوخت جامد (فاز اول طرح)

انتظارات مرکز سلامت محیط و کار و همکاری دانشگاهها

- ✓ انجام موارد ذکر شده که توسط دانشگاه ها پیگیری نشده است.
- ✓ اعلام نیازهای آموزشی در برنامه بهداشت هوا (آلودگی هوای ناشی از مصرف سوخت جامد در منازل روستائی) برای کارشناسان و همکاران دانشگاهها
- ✓ برگزاری کارگاههای آموزشی جهت همکاران سایر بخش های مرتبط برنامه
- ✓ ارائه گزارشات و فعالیت های مرتبط با آلودگی هوا در منازل روستائی از طریق فرم های طراحی شده در پورتال مرکز سلامت محیط و کار

ارزیابی فعالیت دانشگاه / دانشکده ها از نظر برنامه های بهداشت هوا -

ردیف	مورد	حداکثر امتیاز	امتیاز کسب شده	توضیحات
1	- اطلاع از شرح وظایف کارشناس بهداشت محیط (هوا - دخانیات)	10		انتظار می رود کارشناس استانی مطلع باشد
	-اطلاع از قوانین مرتبط با آلودگی هوا	10		انتظار می رود کارشناس استانی مطلع باشد
	-اطلاع از قوانین برنامه های توسعه مرتبط با بحث آلودگی هوا	10		انتظار می رود کارشناس استانی مطلع باشد (برنامه چهارم توسعه)
	-داشتن اطلاعات عمومی و تخصصی در خصوص آلاینده های هوا ، روش های سنجش ، استانداردها ، اثرات آلودگی هوا بر سلامت	10		انتظار می رود کلیه کارشناسان بهداشت محیط حوزه معاونت بهداشتی مطلع بوده (عمومی) و کارشناس بهداشت هوا (اختصاصی و عمومی)
	-داشتن ردیف سازمانی مرتبط در ستاد بهداشت محیط	10		با توجه به اهمیت موضوع و برنامه ها ردیف اختصاصی (بهداشت هوا - دخانیات) از حوزه معاونت های پشتیبانی
2	الف - آلودگی هوای شهرها :			
	-در گروه شهرهای آلوده موضوع ماده 62 برنامه چهارم قرارداد	5		با وجود شهر در گروه شهرهای آلوده فعالیت های زیر برای اجرا الزامی می باشد و در غیر اینصورت بصورت فوق العاده و در حوزه جغرافیائی و منطقه ای اعمال می گردد.
	-اطلاعات سنجش آلاینده های هوا توسط معاونت بهداشتی یا سایر ارگان ها	10		
	-ارائه گزارش و آمار ماهانه سنجش آلاینده های هوا به مرکز سلامت محیط و کار	5		
	-رسیدگی به شکایات و پیگیری تا رفع مشکل	5		
	-شرکت در کمیته های کاهش آلودگی هوا استان	5		برای شهرهای آلوده موضوع ماده 62
	-بررسی بیماریها مرتبط با آلودگی هوا در منطقه و تعیین شاخص ها	10		
	-تشکیل کمیته بهداشت هوا در معاونت بهداشتی	5		برای شهرهای آلوده موضوع ماده 62 الزامی و سایر حوزه ها با توجه به شرایط آلاینده های هوا
	-همکاری با محیط زیست و شهرداری ها در خصوص کنترل منابع آلوده کننده هوا	5		
	ب - آلودگی هوا در فضاهای بسته منازل روستائی :			
	-دارای روستاهای تحت پوشش با سوخت جامد و نامناسب	5		انتظار می رود در بین حداقل 10% از روستاهای تحت پوشش خانوارهای روستائی با مصرف سوخت جامد وجود داشته و انجام فعالیت های ذیل الزامی است.
	-تعیین کیفیت کیفیت آلودگی هوا در منازل روستائی و تعیین شاخص های مرتبط	10		
	-رسیدگی به شکایات و پیگیری تا رفع مشکل	5		
	-شرکت در شورای سلامت استان ،شهرستان در خصوص اصلاح سوخت مصرفی در روستاها و پیگیری طرح های مداخله ای	5		
	-بررسی بیماریهای مرتبط با آلودگی هوا در منازل روستائی و تعیین شاخص های سلامت	10		
-همکاری با محیط زیست ، بخشداری ، دهداری در خصوص منابع آلاینده هوا	5			
-ارائه گزارش ماهانه به مرکز سلامت محیط و کار	10			

با توجه به موارد رتبه بندی شده چنانچه معاونت بهداشتی در زمینه فضاهای شهری و مناطق روستائی فعال باشد حداکثر 150 امتیاز کسب می نماید. حداقل امتیاز پیش بینی شده برای معاونت های بهداشتی 80 و حداکثر 150 امتیاز می باشد.